

Maktstrukturer är handlingar - Karen Barad

Strukturer agerar. Handling och struktur står inte i opposition till varandra. En struktur, hos [Karen Barad](#), blir därmed inte en stor extern ordning som kontrollerar handlingarna. Struktur är istället en typ av handling vi skulle kunna kalla för "ordnande" eller "strukturerande".

Karen Barads bryter med uppdelningen handling och struktur. Denna fristående text analyserar vad hennes teori om struktur innebär för motståndet mot maktstrukturer som kön, klass, nationalism och etnicitet.

Strukturer agerar

Strukturerandet måste agera för att bli struktur. Alla handlingar är dock inte struktur. Struktur är en speciell typ av handling genom att den faktiskt genomför sig själv. Strukturer blir alltså vanligen performativ handling. Den blir det den gör. Mål och medel blir ett.

Det innebär därmed att en struktur kan misslyckas. Och att vi kan tränga undan och ersätta den med andra strukturer, andra struktureranden.

På en bilväg skulle man kunna tänka sig att vita linjer strukturerar bilarnas körande åt ena eller andra hållet. Eller så hjälper de vita linjerna vissa bilar att köra av vägen, in på en annan väg.

Men bilarna är också med och strukturerar vägen genom att köra åt ena eller andra hållet, genom att agera tillsammans med de vita linjerna. En struktur måste bli ett samagerande för att bli struktur.

Karen Barad vidareutvecklar Foucaults teori om strukturer. Struktur är i Foucaults teori inte externa till handlingarna. Struktur är att ordna och strukturera tillsammans. Struktur är att relatera sig: "structures are not an external set of relations but 'force relations immanent in the sphere in which they operate' (Foucault 1978)."[1]

Aktör strukturerar om

Aktör förstås som det som skapar skillnad. För Barad sker detta genom medagerande, genom sammanflätning. Det är en helt annan förståelse av aktör än den som förstår aktör som påverkan, att påverka något annat. För Karen Barad medverkar aktörer. De verkar sällan på något annat, något som skulle vara ett rent objekt, en ren mottagare.

Aktörer kan ändra strukturer. Men det gör aktörer bara genom att bli strukturer, genom att bli en del av strukturerandet: "agency - rather than being thought in opposition to structures as forms of subjective intentionality and the potential for individual action - is about the possibilities for changing the configurations of spacetime-matter relations." [2]

Motstånd mot kön, etnicitet, nationalism och klass

Kön, sexualitet, etnicitet och klass är inte stora externa system som styr vårt handlande. De är snarare en typ av handlande: Handlande som särskiljer. Handlande som över- och underordnar.

Strukturer kan bli väldigt stabila och kraftfulla genom att struktureranden kan hamna i resonans med varandra.

Ett strukturerande kan vara med och strukturera sig själv, och det kan även vara med och strukturera andras strukturerande.

Olika varianter av könanden (kläder, personer, träd, blommor, stilar, parning, födande, ord, grammatik, beteenden) kan hamna i resonans och förstärka varandra. Det är alltså inte så att bara biologin, eller att bara språket, könar.

Könanden hamnar också i resonans med struktureranden som ras, etnicitet, nationalitet, familj, hushåll, platser och klass. Indier och afrikaner kan feminiseras. Krig kan maskuliniseras samtidigt som stater feminiseras. Dessa olika struktureranden kan förstärka varandra och ibland undergräva varandra.

Motstånd mot maktordningar är att bli ordning, att bli ett ordnande. Motstånd mot maktstrukturer är ett ordnandets makt att ordna sig själv, och samtidigt ordnandets makt att tränga undan och ersätta det där andra ordnandet, det

som man gör motstånd mot.

Per Herngren

2012-10-30, version 0.1

Referens

Karen Barad, *Meeting the Universe Halfway Quantum physics and the entanglement of matter and meaning*, London: Duke University Press, 2007.

Per Herngrens [texter om Karen Barad](#).

Fotnoter

[1] Karen Barad, *Meeting the Universe Halfway Quantum physics and the entanglement of matter and meaning*, London: Duke University Press, 2007, p 229.

[2] Karen Barad, *Meeting the Universe Halfway Quantum physics and the entanglement of matter and meaning*, London: Duke University Press, 2007, p 230.